

**koornetwerk
nederland**

Uitdagingen en **tips** voor een toekomst- bestendige koorsector

koor
zelf ondernemen

korenorganisaties
gezamenlijk in actie

overheid
rol voor instanties

Ga aan de slag en versterk de koorwereld.
Scan de code en/of klik op de links die je in
deze brochure achter de driehoekjes ►
ziet staan.

Jeugd heeft de toekomst

DE UITDAGING

De koorsector moet een betere aansluiting vinden bij kinderen en jongeren: daar begint de toekomst van de koorsector. Er is veel motivatie om de handen ineen te slaan op dit punt. Ook professionele koren zien investeringen in jeugdeducatie als cruciaal voor hun eigen toekomst.

SAMEN AAN DE SLAG

 Ontwikkel een dynamisch **Subnetwerk Kinder- en Jeugdzang** binnen Koornetwerk Nederland voor meer zichtbaarheid, (h)erkenning en impact.

 Vraag blijvend aandacht voor **structurele investeringen en beleid voor de jeugd**. Meer Muziek in de Klas, toegankelijkheid van muziekonderwijs en -activiteiten voor de jeugd, binnen én buitenschools is essentieel.

 Faciliteer en financieer een **Kwartiermaker Kinderkoorlandschap**. Die ontwikkelt lange leerlijnen met ontwikkelingsperspectief en vindt aansluiting bij de belevingswereld van kinderen en jeugd.

Tips om zelf te doen

Adopteer of start een kinderkoor!

Betrek jongeren in je koorbestuur

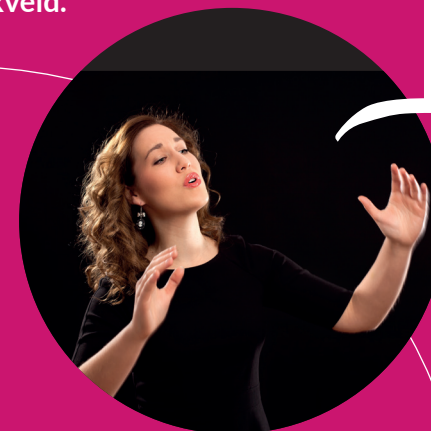

Investeer in koordirigenten

DE UITDAGING

Veel dirigenten van amateurkoren hebben lage inkomsten die bovendien onzeker zijn. Ook de opleidingen zitten in de knel door ongunstige onderwijsregelingen. Daardoor worden er structureel te weinig dirigenten opgeleid. Het huidige opleidingsaanbod sluit onvoldoende aan op de vraag in het werkveld.

SAMEN AAN DE SLAG

 Zet in op een betaalbaar en samenhangend **opleidingsaanbod voor koordirigenten** dat aansluit op het brede werkveld. Koordirectie als tweede hoofdvak moet onder het lagere wettelijk collegegeldtarief vallen. Er is behoefte aan een (conservatorium) opleiding voor kinder- en jeugdkoordirectie.

 Versterk de uitwisseling tussen koordirigenten in een passende vorm. **DirigentenContact** biedt daarvoor een startpunt.

 Gebruik de **Fair Practice Code** en de ► **adviestarieven** voor koordirigenten als richtsnoer voor heldere afspraken tussen dirigent en koorbestuur.

Tips om zelf te doen

► Een overzicht van **dirigentenopleidingen** op koornetwerk.nl

Doe mee met Communities of Practice van ► **Dirigentencontact**

► **Fair Practice Code**: Doe de ► **Quickscan**

Een goed verhaal

DE UITDAGING

De koorsector zit boordevol positieve verhalen die de waarde van samen zingen laten zien en horen. Deel die verhalen en deel die muziek in al hun diversiteit. Zet zingen weer midden in de samenleving en trek nieuwe zangers én publiek.

SAMEN AAN DE SLAG

Laat je als koor zien en horen op straten, pleinen en via online kanalen. Maak samen zingen weer **vanzelfsprekend**.

Wees aantrekkelijk: deel je passie voor zingen met trots, ook bij de koffie-automaat. Maak praten over zingen net zo gewoon als praten over voetbal.

Houd een kort verhaal paraat dat duidelijk maakt wat voor jou de **waarde van zingen** is en deel dat online via **► #KorenLatenZichHoren**.

Tips om zelf te doen

- Deel je enthousiasme en word 'koorvlogger'.
- Praat trots over je passie voor het zingen.
- Volg een workshop/training
- **Storytelling** via Koornetwerk Nederland.
- Zie de LKCA-cursussen: ► **'Branding'** en ► **'Samen Slim Deelnemers Werven'**.

Samen de schouders eronder

DE UITDAGING

Corona blijft een uitdaging voor samen zingen. De gevolgen werken door en het virus blijft. Qua veiligheid en financiën vraagt dat om aanpassingen van, en ondersteuning voor, koren.

SAMEN AAN DE SLAG

Communicatie, richtlijnen, routekaarten en/of protocollen vanuit Koornetwerk Nederland moeten up-to-date zijn.

Zorg voor genoeg ruime, betaalbare en goed geventileerde **repetitieruimtes & optreedlocaties**.

Structurele **financiële ondersteuning** voor koren is belangrijk bij dalende inkomsten (minder leden, minder optredens) en extra kosten (doorbetalen dirigenten, veiligheid).

Tips om zelf te doen

Zoek contact met je wethouder of cultuurmakelaar bij uitdagingen.

Bundel lokaal je krachten met amateurkunst-organisaties.

Niet vergrijzen, maar verzilveren

DE UITDAGING

De koorsector vergrijst terwijl corona juist oudere zangers tref. Opheffing dreigt door deze negatieve spiraal. Toch willen ouderen, ook vanwege het sociale aspect, actief (blijven) zingen. Daar zijn steeds meer nieuwe vormen voor.

Tip om zelf te doen

Onderzoek nieuwe vormen, zoals overdagkoren en 'Rockkoren My Generation'.

Zoek **koorverjonging** in de categorie 55+; maak ledenwerving een voortdurend punt van aandacht.

Onderzoek **opties:** wat en wie wil je zijn als koor? Zoek inspiratie uit voorbeelden. Maak bewuste keuzes. Overdenk en accepteer de consequenties.

Stimuleer **andere vormen van samen zingen** voor ouderen, met bijpassend repertoire, locatie, en/of samenwerking.

SAMEN AAN DE SLAG

Diversiteit & Inclusie

DE UITDAGING

De koorsector is zeer veelzijdig en beschikt daarmee over het potentieel om bruggen te slaan: naar elkaar én de omringende wereld. Inclusief handelen is in de koorwereld nog niet altijd vanzelfsprekend. Het is belangrijk dat de diversiteit wordt vergroot, zodat de sector een afspiegeling van de samenleving wordt en iedereen zich welkom voelt.

 We agenderen 'Diversiteit & Inclusie' als bron van sociale, artistieke en organisatorische **vernieuwing** in het belang van de koorsector en als **maatschappelijke verantwoordelijkheid**.

SAMEN AAN DE SLAG

 De koorwereld stelt zich open en vergroot zijn relevantie en bereik. Zorg voor (fysieke) **toegankelijkheid**, vind **leden en bestuurders** bij nieuwe doelgroepen, ga verrassende **partnerschappen** aan en bereik een diverser **publiek** met **repertoire** in andere genres of talen.

Tips om zelf te doen

► **Code D&I**: Doe de ► *scan* en ga erover in gesprek

Maak je website ► *'Drempelvrij'*

Bekijk de ► *Landkaart Inclusieve Podiumkunsten*

Versterken organisatiekracht

DE UITDAGING

Koren zijn vaak een vereniging of stichting. Projectkoren, cross-over projecten en informele zanggroepen zijn sterk in opkomst. Daarnaast groeit de behoefte aan verbinding: de coronaperiode heeft gedeelde thema's naar boven gehaald. In gezamenlijkheid kan er meer worden bereikt.

SAMEN AAN DE SLAG

 Vereniging 3.0: Creëer vernieuwing via samenwerking en een netwerkgerichte werkwijze.

 Benut **digitale mogelijkheden**: dat maakt organiseren makkelijker en spreekt jongeren aan.

 Toewerken naar een centrale **kennisbank** voor het delen van informatie.

Tips om zelf te doen

Doe de ► *Toekomstcheck voor organisaties* (Kunstloc Brabant)
Haal inspiratie uit: ► *Open Club*
Toepassen ► *Governance Code Cultuur 2019*

Tot slot

Een toekomstbestendige koorsector vraagt aandacht, inzet, enthousiasme en financiële middelen van verschillende betrokken partijen. Niet alle uitdagingen kunnen tegelijk worden aangepakt, maar met de motivatie van iedere koorliefhebber, ondersteuner en beleidsmaker kan de sector gezamenlijk verder komen.

Tips voor meer inspiratie en informatie

- ▶ Podcastserie 'Eén en al koor'
- ▶ www.koornetwerk.nl
- ▶ FB: Koornetwerk Nederland
- ▶ FB: KoorKracht!

Colofon

Opdrachtgever:
Koornetwerk Nederland

Tekst en redactie:
Froukelien IJntema
Erica Tervelde
Jan van Deursen

Vormgeving:
Janty Design

Fotografie:
Stockfoto's

Dit document kwam tot stand mét en voor de Nederlandse koorsector.

Op initiatief van:

Met dank aan:

ZING ALS JE VAN ZINGEN HOUDT magazine

FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE